

Betoog GroenLinks bij behandeling begroting (gemeenteraad 29 oktober 2019)

Geachte aanwezigen,

Het gaat goed met Houten en Nederland schrijft het college.

Voorzitter, daar valt wel iets op af te dingen. We hebben te maken met de opmerkelijke situatie dat het Rijk teveel geld heeft (en dus een begrotingsoverschot), en gemeentes pijnlijk moeten bezuinigen. Het komt mij voor dat de VNG misschien niet met trekkers naar Den Haag zou moeten gaan, maar wel meer met de vuist op tafel zou moeten slaan. Dat ligt niet in de aard van al deze fatsoenlijke, polderende bestuurders, maar ik roep hierbij de Houtense VNG-vertegenwoordiging dit toch te doen! Graag een toezegging.

We moeten dus voor de zoveelste keer snijden in de uitgaven.

Ten eerste bezuinigen in het sociaal domein: Jeugdzorg en Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). De fractie van GroenLinks erkent dat er krimp nodig is in het sociaal domein, anders komen allerlei andere noodzakelijke uitgaven in het gedrang. Tegelijkertijd kunnen wij de gevolgen van de door het college voorgestelde maatregelen nog niet goed overzien. Gaan de voorgestelde bezuinigingen inderdaad het beoogde bedrag opleveren zonder dat daardoor mensen in grote problemen komen? Kun je een half miljoen besparen door “handhaven en verscherpen contracten”? We moeten daarom extra goed opletten en steunen de CDA-motie om snel opnieuw te beoordelen en eventueel bij te stellen.

Ten tweede bezuinigen op welzijn en cultuur. Over onze welzijns- en culturele instellingen maakt GroenLinks zich inmiddels grote zorgen. Tijdens het RTG is door een aantal instellingen op heldere wijze duidelijk gemaakt dat bij hen de rek eruit is. Doordat de subsidie jaar op jaar minder wordt geïndexeerd dan de loon- en prijsstijging, teren met name van Houten & Co, Bibliotheek en HMC in op hun reserves. Dat is onmiskenbaar als je de cijfers bekijkt. En dat kun je niet erg lang doen voor het misgaat. Bij Van Houten & Co speelt ook nog dat geld dat je hier bezuinigt, je bij wijze van spreken weer meer moet uitgeven bij jeugdzorg en WMO – een bezuiniging hier is dus waarschijnlijk niet eens een bezuiniging.

Voorzitter, wij hebben twee voorstellen om hier tenminste iets aan te doen.

1. Een motie: naast het feit dat de budgetten te krap zijn speelt de jaarlijkse onzekerheid over hoeveel geld men krijgt. Bijvoorbeeld het theater moet al een jaar van te voren boeken wie er komt optreden. Wij zouden daarom graag naar bijvoorbeeld een vierjarige afspraak over subsidies willen gaan, zeg af te spreken halverwege een collegeperiode. Wij stellen in onze motie daarom voor om een werkgroep in te stellen van gemeente en welzijns- en cultuurinstellingen, die met voorstellen kan komen om meer zekerheid te brengen in de financiering (voor de volgende perspectiefnota). Iedereen weet dan waar men aan toe is.

[Update: De GroenLinks motie is gecombineerd met een bijna identieke motie van D66/PvdA, en aangenomen.]

2. Een amendement: wij stellen voor om het niet-indexeren van de prijsgevoelige component van subsidies te schrappen, en dus wél te indexeren. Een klein bedrag (35.000 euro), maar het heeft iets van “adding insult to injury” (“zout in de wonden strooien”): de indexering is al te laag, en dan gaat die extra korting er ook nog eens vanaf. Laten we dat niet doen.

[Update: dit amendement is aangenomen.]

Is er nog iets positiefs te melden? De meerjarenbegroting staat licht in het zwart, dus als de volgende rijkscirculaire in mei niet negatief uitvalt kunnen we hopelijk op iets langere termijn enige bezuinigingen terugdraaien, zodat er voor zo nodige groene zaken biodiversiteit, en energie- en klimaatplannen bestedingsruimte is.

De wethouder pakt deze zaken voortvarend op, en er is van alles aan de gang in het gemeentehuis, maar we wachten met ongeduld tot deze plannen naar de raad komen, zodat we kunnen besluiten en beginnen met de uitvoering.